

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

**VZDELÁVANÍM
PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV
K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH
RÓMSKYCH KOMUNÍT**

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Kód ITMS: 26130130051

číslo zmluvy: OPV/24/2011

Metodicko – pedagogické centrum

Národný projekt

**VZDELÁVANÍM PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV
K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH RÓMSKYCH KOMUNÍT**

Mgr. Mária Krettová

Vševvedko – podstatné mená II
záujmový útvar

Vydavateľ: Metodicko-pedagogické centrum,
Ševčenkova 11, 850 01
Bratislava

Autor UZ: Mgr. Mária Krettová
Kontakt na autora UZ: Spojená škola, Štúrova 231/123,
061 01 Spišská Stará Ves
riaditelka231@gmail.com

Názov: Vševedko – podstatné mená II
Rok vytvorenia: 2014
**Oponentský posudok
vypracoval:** Mgr. Anna Kromková
ISBN 978-80-565-0259-4

Tento učebný zdroj bol vytvorený z prostriedkov projektu Vzdelávaním pedagogických zamestnancov k inklúzii marginalizovaných rómskych komunit. Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov Európskej únie.

Text neprešiel štylistickou ani grafickou úpravou.

Obsah:

1. Dvojsmerovky podstatných mien
2. Tajničky podstatných mien
3. Skloňovanie podstatných mien
4. Dopĺňovanie

--	--	--

3. úloha: Vymyslí tri oznamovacie vety. Použi slová z 1. úlohy. Slová môžeš dať do rôzneho pádu a čísla.

4. úloha: Skús v dvojsmerovke nájsť všeobecné podstatné mená. Nájdené podstatné meno v tabuľke vyfarbi alebo preškrtni.

Pomocné slová: taška, tuhy, tabuľa, učebnice, guma, pastelky, ceruza, knihy, zošity, pero

Smer: → ↓

z	o	š	i	t	y	g	t
p	k	n	h	y	a	u	u
e	t	a	š	k	a	m	h
r	c	e	r	u	z	a	y
o	t	a	b	u	l'	a	f
p	a	s	t	e	l	k	y
u	č	e	b	n	i	c	e

5. úloha: Nájdené podstatné mená roztried' podľa čísla.

Jednotné číslo - singulár	Množné číslo - plurál

--	--

6. úloha: Pokús sa v dvojsmerovke nájsť chlapčenské a dievčenské mená.

Pomôcka: chlapčenských mien je 5 a dievčenských je 6.

Smer: → ↓

M	A	R	T	I	N	A
A	N	N	A	V	A	L
R	E	N	É	A	T	A
E	R	I	K	N	Á	N
K	J	A	N	A	L	O
J	Á	N	S	D	I	D
A	N	D	R	E	A	O

7. úloha: Mená z dvojsmerovky napíš na čiaru písaným písmom.

Zakrúžkuj začiatočné písmeno.

8. úloha: Vyber si jedno meno z úlohy 7 a vyskloňuj ho.

Singulár	Plurál
N:	N:
G:	G:
D:	D:
A:	A:
L:	L:

I:

I:

9. úloha: Nájdi v dvojsmerovke názvy slovenských riek. Pomôcka: je ich 12.

Smer: $\rightarrow \downarrow$

D	U	N	A	J	V	Á	H
U	E	I	P	E	Ľ	U	R
N	P	O	P	R	A	D	O
A	O	R	A	V	A	E	N
J	T	O	R	Y	S	A	D
E	N	I	T	R	A	L	A
C	K	Y	S	U	C	A	V
U	H	M	O	R	A	V	A

10. úloha: Rieky z dvojsmerovky napíš písaným písmom.

Zakrúžkuj začiatkové písmeno.

11. úloha: Napíš všetko, čo vieš o slovenských riekach.

12. úloha: Vyrieš tajničku.

1. vstupné dvere

2. 12 mesiacov má

3. dopravný prostriedok

4. starý peniaz

5. dievčenské meno

6. veľké zviera žijúce

v Afrike

7. silný povraz

8. mapy sveta

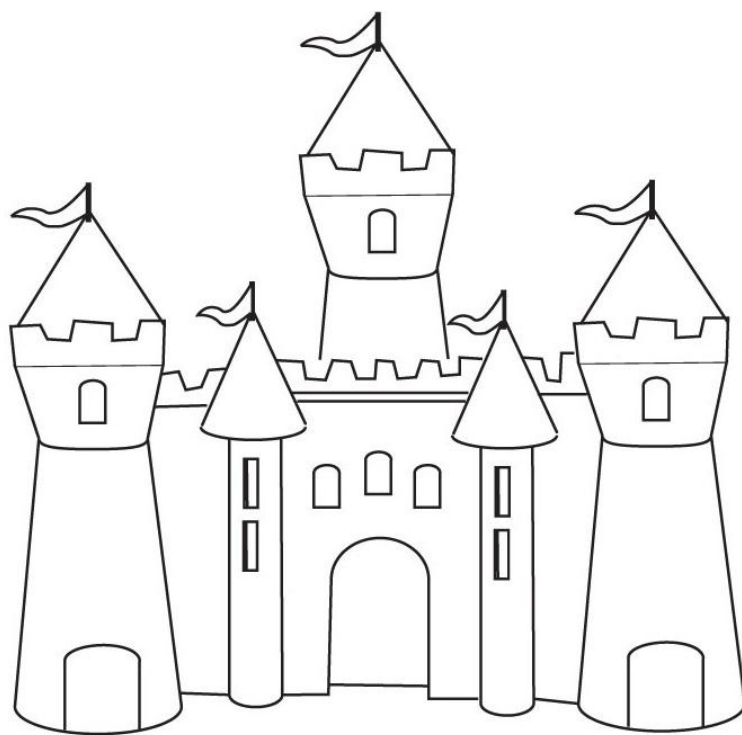
9. chlapčenské meno

10. nosíš v nej učebnice

T			IA			
I						
V					R	

Riešením tajničky je mesto: _____.

13. úloha: Si šikovný/á, za odmenu si vymal'uj obrázok.

i-creative.cz

14. úloha: V dvojsmerovke najdi slovenské mestá. Pomôcka: v dojsmerovke je ich 13.

Smer: → ↓

L	E	V	O	Č	A	O	P	S	Ž
E	M	A	R	T	I	N	R	V	I
V	R	Ú	T	K	Y	I	E	I	L
I	D	E	T	V	A	T	Š	T	I
C	K	E	Ž	M	A	R	O	K	N
E	T	R	N	A	V	A	V	P	A
Z	V	O	L	E	N	Š	A	Ľ	A

15. úloha: Nájdené mestá napíš písaným písmom. Zakrúžkuj začiatkové písmeno.

16. úloha: Za odmenu si vymaľuj obrázok mesta.

17. úloha: Nájdi a vyfarbi len podstatné mená.

18. úloha: Z podstatných mien z úlohy 17 vymysli vtipný príbeh.

L: o mačke	L:
I:	I: s mačkami

Singulár	Plurál
N:	N:
G:	G:
D: psovi	D:
A:	A:
L:	L: o psoch
I:	I:

20. úloha: Vyrieš tajničku.

			1.					
					2.			
			3.	S				
			4.					
	5.							
6.	R			É				
	7.		IA					
8.		IE						
9.	S							
J					10.			
11.				Y				

1. opak malého
2. mačka v množnom čísle
3. v rozprávke je nad zlato
4. orgán zraku
5. opak škaredého
6. chlapčenské meno
7. piaty deň v týždni
8. dopravný prostriedok pohybujúci sa vo vzduchu
9. školský rok začína v mesiaci
10. listnatý strom
11. slovenčina je náš materinský...

Riešením tajničky je pohorie: _____.

21. úloha: Precvič si skloňovanie podstatných mien.

Singulár	Plurál
N:	N: babky
G:	G:
D:	D:
A:	A:
L:	L:
I: s babkou	I:

Singulár	Plurál
N:	N:
G:	G:
D:	D:

A:	A:
L: o mame	L:
I:	I: s mamami

Singulár	Plurál
N:	N:
G:	G:
D: otcovi	D:
A:	A:
L:	L: o otcoch
I:	I:

22. úloha. Precvič si skloňovanie podstatných mien.

Singulár	Plurál
N:	N: predavačky
G:	G:
D:	D:
A:	A:
L:	L:
I: s predavačkou	I:

Singulár	Plurál
N:	N:
G:	G:

D:	D:
A:	A:
L: o automechanikovi	L:
I:	I: s automechanikmi

Singulár	Plurál
N:	N:
G:	G:
D: lekárovi	D:
A:	A:
L:	L: o lekároch
I:	I:

23. úloha: Doplň správne písmená.

Sused (M/m) _____ arek a susedka (M/m) _____ ichaela včera prileteli lietadlom

z (A/a) _____ nglicka. Boli tam na služobnej ceste.

Dnes večer prídu k nám do (B/b) _____ anskej (B/b) _____ ystrice.

Spolu pôjdeme do kina na film o planéte (Z/z) _____ em.

(K/k) _____ arol, (J/j) _____ uro a (P/p) _____ eter pôjdu s nami. Susedka (M/m) _____ ichaela určite ostane doma so starou mamou (J/j) _____ ozečinou a dedkom (J/j) _____ ozeфом.

Zajtra pôjdeme všetci spolu na výlet do (B/b) _____ ojníc. Teším sa ako navštívime

(B/b) _____ ojnicky zámok.

Rieka (V/v) _____ áh pramení pod vysokým pohorím. Veselým žblnkotom obveseľuje

dobrosrdečných ľudí pod (T/t) _____ atrami. Potom priberá mohutné potoky a drobné

potôčiky. Pri meste (L/l) _____iptovský (M/m) _____ikuláš sa vlieva do veľkej priehrady.

Odtiaľ ďalej plynie cez priemyslený (R/r) _____užomberok a (V/v) _____rútky.

Pri (S/s) _____trečne ho čaká úzky pás, v ktorom sa tlačí s rýchlou cestou a železnicou.

Potom tečie cez historickú (Ž/ž) _____ilinu a je stále širší a mohutnejší. Pri mestách dolného

(P/p) _____ovažia je už veľkou a mohutnou riekou. Pri (K/k) _____omárne sa vlieva do väčšej

rieky – (D/d) _____unaja. V ňom opúšťa územie našej krásnej vlasti.

Bývame v meste, ktoré leží pri rieke (T/t) _____orysa. Okolie mesta lemujú (S/s) _____lanské vrchy. V mestskej časti (S/s) _____olivar sú veľké zásoby soli.

Dominantou mesta je centrum s kostolom svätého (M/m) _____ikuláša.

S rodičmi chodím aj do (D/d) _____ivadla (J/j) _____onáša (Z/z) _____áborského.

24. úloha: Roztried' pod. mená podľa toho, ako sa na ne pýtame.

stôl, sliepka, slama, lekár, sestrička, kôň, synovec, Jozef, auto, telefón, vrana, papier, zemľa

Kto? _____

Čo? _____

25. úloha: Roztried' pod. mená, ktoré pomenávajú:

osoby _____

zvieratá _____

veci _____

hus, Maroš, balík, váza, pekár, havran, miska, tréner, bažant, ryža, cukrárka, ihla, ovca, teta

26. úloha: Podčiarkni vo vetách podstatné mená.

Opravár opravil pokazenú motorku. Terezka vyniesla smeti. Jabloň na dvore má veľa bielych kvetov. Nová učebnica leží na školskej lavici. Lekárka večer vyšetřila päť chorých detí. Veľký pavúk lezie po suchom múre. Modrá gumová lopta sa kotúľa v telocvični. Tretiaci sa chystajú na školský výlet do Košíc.

27. úloha: Napíš podstatné mená v základnom tvare.

o krajine - _____, o strýkovi - _____, od srdca - _____,
v autobuse - _____, k letisku - _____, s taškou - _____,

28. úloha: Oprav chyby. Vety prepíš a podčiarkni v nich vlastné podstatné mená zelenou a všeobecné podst. mená modrou pastelkou.

Pes dunčo si Privrel labku. _____

Rieka dunaj tečie cez bratislavu. _____

Igor, julio a emil Sú kamaráti. _____

29. úloha: Dopíš správne malé a veľké písmená.

. ...yš, ...rnava, ...unčo, ...lica, ...áh, ...epidlo, ...ejko,ária,alianka,

30. úloha: Hľadaj ukryté vlastné mená miest a obcí.

- Odpadky zostali v koši celý deň. _____
- Nový pop radil veriacim. _____
- Veľký komár nocou lietal. _____
- Rodičia na byt čakali dlho. _____
- Na sene celú noc prespal. _____
- Na vode tvaroh plával. _____

31. úloha: Prepíš písaným písmom!

*BÝVAM V PRIEVIDZI. VOLÁM SA ŠTEFAN PLACHÝ. BÝVAM NA NOVEJ ULICI.
V BLÍZKOSTI MÔJHO BYDLISKA PRETEKÁ RIEKA NITRA. SPOLU SO SESTROU
MIRKOU PÓJDEME NAVŠTÍVIŤ BOJNICKÝ ZÁMOK. STRETLI SME AJ MNOHO
TURISTOV Z ČIECH. POČULI SME AJ REČ ANGLIČANOV.*

32. úloha: Vyskloňuj podstatné mená počítač, taška, mláďa vo všetkých pádoch v singulári a pluráli

j. č.	mn. č.	j. č.	mn. č.
N:	N:	N:	N:
G:	G:	G:	G:
D:	D:	D:	D:
A:	A:	A:	A:
L:	L:	L:	L:
I:	I:	I:	I:

j. č.

mn. č.

N:

N:

G:

G:

D:

D:

A:

A:

L:

L:

I:

I:

33. úloha: Ukážky z niektorých rozprávok - tvojou úlohou je určiť, z ktorej rozprávky sú:

1. Mať mu doniesla plnú misu halušiek. Potom mu uviazala na chrbát batôžtek s haluškami pre otca. Vidličku s lyžicou mu zastrčila pod pazuchu. Hrnec s polievkou vzal do ruky. Tak išiel do poľa hľadať otca.

Ako sa volal tento chlapec?

2. Kráľovnej sa narodilo dievčatko: bolo biele ako sneh, červené ako krv a vlásky malo čierne ako ebenové drevo. Nazvali ho _____ .
Ale keď sa dievčatko narodilo kráľovná zomrela.

Ako sa volá táto rozprávka? _____

3. Jeden mlynár mal troch synov, mlyn, somára a kocúra. Keď mlynár zomrel, synovia si rozdelili dedičstvo: najstarší syn dostal mlyn, stredný somára a najmladší kocúra,

viacej sa mu neušlo. Kocúr rozumel ľudskej reči a povedal najmladšiemu synovi, „ nezabíjaj ma, radšej mi daj ušiť, _____ , aby som sa v nich mohol ukázať medzi ľuďmi. Uvidíš , budem ti na dobrej pomoci.“

Ako sa volá táto rozprávka? _____

4. Jeden kráľ mal dcéru, ktorá bola nevídane krásna, ale pritom taká pyšná namyslená, že jej nebol po vôli žiaden pytač. Jedného za druhým odmietala a robila si z nich posmech. Na každom junákovi čosi videla. Jeden bol pritučný, druhý pridlhý, tretí prikrátky, štvrtý zase bledý , piaty pričervený, šiesty jej nebol dost' rovný. Najviac sa vysmievala z jedného dobrého kráľa, ktorému brada narástla trocha nakrivo. Hneď mu vymyslela meno **Kráľ _____ brada.**
5. Kráľovná porodila dievčatko, a bolo také utešené, že kráľ bol celý od radosti bez seba. Vystrojil veľkú hostinu a pozval nielen svojich priateľov a známych, ale aj vedomkyne, aby vyveštili dieťaťku šťastnú budúcnosť. V kráľovstve bolo trinásť vedomkýň, ale oni mali len dvanásť zlatých tanierov, a tak jednu nepozvali.

Čo vyveštila nepozvaná vedomkyňa princeznej, ako sa volá rozprávka?

6. Macocha vysypala do popola misu šošovice a misu hrachu. „ Keď to preberieš, môžeš ísť s nami.“ Na oblok prileteli holúbky, hrdličky a všetky vtáčiky, a posadali si okolo popola.

Komu pomáhali vtáčiky? _____

7. Žil jeden mocný cisár, ktorého najväčšou starosťou boli drahé a krásne šaty. Skoro každú hodinu sa prezliekal do iného odevu a predvádzal sa v ňom ľudu. Chýr o cisárovej slabosti obletel takmer celú krajinu. Dvaja podvodníci sa rozhodli, že ušijú cisárovi nové šaty.

Aké šaty mu ušili? _____

34. úloha: Oprav chyby červeným perom.

Náš spolužiak Michal Klas je z Trenčína. Býva na ulici Martina Benku. V knihe opice z našej police čítal o milých opičkách. Jeho stryná Mária žije v Bratislave. Je Slovenka. Tečie tam Rieka Dunaj. Do nej sa vlieva rieka Hron. Rád sa stretáva s priateľmi na hviezdoslavovom námestí. Často navštevuje vysoké Tatry. Pozná vrchy Kriváň a Lomnický štít.

35. úloha: Prečítaj si text

Lucka s Aničkou cestovali do Nízkych Tatier. Videli rieku Váh, hrad Beckov a pohorie Malú Fatru. Prechádzali cez Nitru, Brezno a Kováčovú.

Obdivovali mesto Partizánske. Ubytovali sa v hoteli Partizán. Zaujala ich mapa Európy. Stretli tam Nemcov, Poliakov i Rakúšanov.

V texte vyznač farebne jednotlivé názvy a vypíš ich:

miest (modrou) _____

pohorí (zelenou) _____

osôb (červenou) _____

riek (žltou) _____

svetadielov (hnedom) _____

národov (fialovou) _____

hradov (oranžovou) _____

hotelov (čiernou) _____

36. úloha: Dopln správne názvy ulíc.

Bývame na ...ilinskej ulici. Hľadal som ...licu ...udovíta ...túra. Na ...arpatskom ...ámestí je zdravotné stredisko. Škola sa nachádza na ...eskej ...lici. Na ...ávadskej ...lici býva spolužiak Peter.

37. úloha: K názvu štátu prirad príslušníka národa, jazyk, ktorým sa v danom štáte hovorí a hlavné mesto.

Príklad:

- *Slovenská republika – Slovák – slovenský - Bratislava*

názov štátu	príslušník národa	jazyk	hlavné mesto

Slovenská republika	Slovák	slovenský	Bratislava
Česká republika			
Poľská republika			
Maďarská republika			
Talianska republika			

(Hlavné mestá: Varšava, Rím, Budapešť, Praha)

Zdroje

<http://www.i-creative.cz/wp-content/uploads/2012/02/coloring-castle.jpg>

http://img.onlineomalovanky.cz/ulici-v-centru-m%C4%9Bsta-s-li_4b7bd02edf680-p.gif